

Vraag: Draadslachtoffers is een risico, hoe groot is dat risico? Beperkt dat de uitvoerbaarheid? Hoe zwaarwegend?

Antwoord: We hebben nu gekeken naar het aantal soorten waar het om gaat en wat de aantallen zijn. Het blijft een aandachtspunt, waarvan we denken dat het oplosbaar is.

Vraag: 12 jaar geleden was draadslachtoffers de reden dat zuidelijke route niet kon. Geldt dat nu dan nog steeds?

Antwoord: wat je ziet bij de tracéalternatieven die de A6/A7 volgen, is dat daar nu niks staat. Als je een nieuwe verbinding achter de bestaande 220kV zet geeft dat minder draadslachtoffers (40-50% minder). Markeringen aan de verbindingen hangen helpt ook. Aan de bestaande 220kV hangen deze markeringen nu nog niet, en dat kunnen wij meenemen in het project. TenneT kijkt naar resultaten, dat laat zien dat er onderscheid is in draadslachtoffers. De uiteindelijke keuze kan pas gemaakt worden als alle beslisinformatie er is, inclusief het regioadvies. Die afweging moet KGG maken. We zien een verhoogd risico bij tracéalternatieven 4 en 5 op uitvoerbaarheid. Er blijft wel ruimte voor een integrale afweging op alle thema's.

Vraag: Kunnen we het omdraaien, d.w.z. KGG geeft eerst aan welke tracéalternatieven vergunbaar zijn en op basis daarvan geeft de regio een advies. Vanuit de regio is behoefte aan duidelijkheid op dit vlak.

Antwoord: Op basis van deze informatie zien we dat tracéalternatieven 1,2 en 3 beter scoren op vergunbaarheid, maar uit de IEA blijkt niet dat tracéalternatieven 4 en 5 (die de A6/A7 volgen) absoluut niet vergunbaar zijn.

Slide 7-8 door [REDACTED] (KGG)

[REDACTED] licht toe hoe KGG kijkt naar de thema's die in categorie 1 (mogelijk risico op vergunbaarheid) zitten. [REDACTED] geeft aan dat vanwege de thema's UNESCO (bij Schokland), draadslachtoffers en waterveiligheid tracéalternatieven 1,2 en 3 de minste risico's op uitvoerbaarheid hebben.

Slide 9-12 door [REDACTED] (namens TenneT)

[REDACTED] geeft een uitleg over de thema's uit de IEA die in categorie 2 vallen. Dit zijn thema's die relevante effecten laten zien voor de uiteindelijke keuze, maar niet direct een risico vormen voor de uitvoerbaarheid. Voorbeelden zijn Lelylijn, gevoelige bestemmingen en kosten.

Vraag: Wie maakt de extra kosten als voor een duurder tracé wordt gekozen?

Antwoord: TenneT maakt die kosten, en via belasting wordt het gesocialiseerd in de energierekening.

Vraag: Impact op Burgum bij tracéalternatieven 2 en 3 lijkt hier niet meegenomen te zijn. Antwoord: TenneT checkt of deze zachte ontwikkelingen zijn meegenomen en komt hier op terug.

Toekomstvastheid door [REDACTED] (TenneT)

J geeft een toelichting op de nut en noodzaak van het project. J noemt de oorspronkelijke Berenschot analyse uit 2021 waaruit de noodzaak blijkt en geeft aan dat TenneT elke 2 jaar haar investeringsplan actualiseert, waarin de nut en noodzaak opnieuw wordt bevestigd. Ook in de II3050 en de Target Grid is dit project meegenomen.

Redenen zijn o.a. transportknelpunten en ontlasting van het onderliggend 220kV net.

De huidige prognoses laten zien dat 1 enkele 380 kV mastenrij alle knelpunten kan oplossen. Maar voor onvoorziene scenario's (zelfs nog bovenop hoogst voorziene scenario) scoren tracéalternatieven 1 en 2 (met een dubbele mastenrij) beter, want meer flexibiliteit. Ook dan zou je overigens nog wel de tussenliggende stations moeten aanpassen om ze geschikt te maken voor 380kV.

Vraag: De bestaande 220kV is al 50 jaar oud. Moet je dat niet meewegen?

Antwoord: Verder dan de Target Grid kan TenneT niet kijken. Stel worst-case: onverwacht scenario, dan moeten er op heel veel plekken ook nog projecten worden aangepast.

Vraag: 12 jaar geleden was dit ook niet voorzien. Hoe ga je daarmee om?

Antwoord: Kijken ook breder dan steeds meer verbindingen te bouwen. Dat is niet altijd de oplossing en puur voor transport lijkt 4x380kV niet nodig.

Vraag: De 380kV komt op een andere mast dan de bestaande 220kV, maar er wordt nu gezegd dat daar geen nut en noodzaak voor is. Wat zijn inschattingkansen dat je dit bij de minister voor elkaar krijgt?

Antwoord: kijken naar kosten, maar dat is niet het allerbelangrijkste thema. Dat is ook iets wat je in het regioadvies mee kan geven.

Vraag: Wordt de opwaardering van de 220kV en de 380kV VVL-Ens gelijktijdig gedaan?

Antwoord: TenneT gaat proberen dit tegelijkertijd uit te voeren ook i.v.m. bouwwegen die moeten worden aangelegd.

Vraag: Aantal zaken wordt voorgelegd aan minister, hoe wordt die weging gemaakt door de minister? En wat is daarmee dan de waarde van het regioadvies?

Antwoord: Het IEA bevat 3300 pagina's aan beslisinfo. Op een aantal thema's zien we dat er een keuze gemaakt kan worden, dat blijft uiteindelijk een politieke afweging. Tegelijkertijd zien we wel dat er een onderscheid is op bijvoorbeeld draadslachtoffers, Schokland, kosten, etc. Die effecten nemen we mee. Het regioadvies geldt ook als beslisinfo en daarin kan ook een politieke afweging zitten.

Vraag: Kan je die risico's en effecten als KGG duiden, aangeven hoe je dit ambtelijk meeneemt in het advies aan de minister?

Antwoord: Op de thema's Schokland en draadslachtoffers kunnen we daar o.b.v. deze informatie wel een uitspraak over doen.

Vraag: Zouden wij zo'n notitie dan ook kunnen gebruiken voor ons regioadvies?

Hangt voor de regio een groot risico aan als ze advies geven voordat KGG een dergelijke duiding meegeeft. In die notitie zou dan worden aangegeven of er o.b.v. de IEA tracéalternatieven zijn die uitgesloten kunnen worden.

Antwoord: Tot nu toe heeft KGG dat bewust niet gedaan, want dan zou je het beeld wekken dat het Rijk al gekozen heeft. Daarom is een tijd geleden met de regio afgesproken dat er eerst een regioadvies zou komen, zodat de stem van de regio zwaar mee kan wegen in de keuze voor een tracéalternatief. Maar we zouden het ook om kunnen draaien. In dat geval stelt KGG eerst een korte notitie op (met knip bij Oudehaske).

Afspraak: KGG stelt een notitie op waarin het een ambtelijke duiding geeft op de vergunbaarheid van verschillende tracéalternatieven inclusief de knip bij Oudehaske.

Over de knip bij Oudehaske: voor draadslachtoffers kan je de knip niet maken, daarin kan je geen onderscheid maken in Noord of Zuid.

Opmerking: Allereerst dank aan het projectteam voor het vele werk dat is verricht om de IEA en het planMER op te leveren. Het voorkeursalternatief dat uiteindelijk door de ministers van KGG en VRO gekozen wordt, mag wat de provincie Overijssel betreft niet leiden tot onuitvoerbare knelpunten in de planuitwerkingsfase. Daarom gaan wij er van uit dat er voor de verschillende tracéalternatieven en varianten in de IEA en het planMER grondig onderzoek is gedaan naar:

- a. de effecten op draadslachtoffers, stikstofgevoelige natuur, UNESCO Werelderfgoed en waterveiligheid;
- b. mitigerende en compenserende maatregelen;
- c. juridische vergunbaarheid;
- d. technische uitvoerbaarheid;
- e. de raakvlakken met een eventueel nieuw te bouwen hoogspanningsstation in de omgeving van Emmeloord.

Deze beslisinformatie is ons inziens van essentieel belang om een gedegen regioadvies zonder kennislacunes aan de ministers uit te kunnen brengen. Dit is gebaseerd op onze eerdere ervaring bij het uitbrengen van een regioadvies voor de ruimtelijke verkenning 380 kV-hoogspanningsverbinding Diemen-Lelystad-Ens.

4. Proces richting ontwerp-voorkeursbeslissing

Slide 16-17 door (KGG)

KGG licht eerst het proces richting het ontwerp-VB, waarbij de regio tot 1 november heeft om tot een regioadvies te komen. In het eerste kwartaal van 2026 publiceert KGG vervolgens het ontwerp-VB.

 geeft een toelichting op de planning richting het ontwerp-voorkeursbeslissing. Deadline voor het regioadvies is 1 november, met een bestuurlijk overleg begin november op verzoek van de regio (ambtelijk besproken). Voordat het ontwerp-VB gepubliceerd wordt, vindt nogmaals een BO plaats om input van regio te krijgen. Vervolgens vindt in Q1 2026 de ter inzagelegging plaats en worden info avonden georganiseerd.

Vraag: Kunnen we t.z.t. met de bewindspersoon zitten?

Antwoord: Nemen we mee en komen we op terug.

Opmerking: Tijdspad zoals het nu is, zou ontspanning geven voor de gemeenteraadsverkiezingen. Daarom gebaat bij het aanhouden van de planning.

Vraag: Dank aan de provincie Fryslân met betrekking tot de voortvarende aanpak om een onafhankelijk procesbegeleider in te huren, die de mogelijkheden gaat verkennen om tot een gezamenlijk regio-advies te komen.

Als provincie Overijssel gaan wij eerst met de gemeente Steenwijkerland en het waterschap Drents Overijsselse Delta op ambtelijk en bestuurlijk niveau afstemmen om te kijken welk alternatief onze voorkeur heeft. Daarna nemen wij contact op met de onafhankelijk procesbegeleider om te kijken of wij een gezamenlijk regio-advies met de andere provincies, gemeenten en waterschappen uit kunnen brengen.

Daarnaast is de provincie Overijssel ook voorstander om de planning van het regio-advies iets op te schuiven. Dit gelet op de nog te verschijnen notitie met de ambtelijke duiding van het ministerie van KGG ten aanzien van de vergunbaarheid van de verschillende tracéalternatieven.

Antwoord: zullen ambtelijk kijken hoe planning er uit komt te zien en daar zal over gecommuniceerd worden. Het is niet zo dat we nu inhoudelijk met andere rapporten komen, vanuit KGG zal op korte termijn een duiding komen. Qua planning zou dat niet heel veel invloed moeten hebben.

Op 22 september staat een webinar als technische briefing gepland voor alle Raden en Staten waarin de IEA wordt toegelicht.

5. Rondvraag en afsluiting

Opmerking: De zachte ontwikkelingen bij Drachten lijken te ontbreken in de IEA.

Antwoord: De zachte ontwikkelingen zijn als het goed is allemaal meegenomen, maar TenneT controleert dit.

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen